

Емо как можете да помогнете и Bue!

В Европа има изненадващо голям брой местни организации, които се занимават с опазването на прилепите и техните местообитания. Много от тях се опитват да увеличат обществената осведоменост за прилепите и техните нужди. Специален акцент се поставя върху хора, в чиито къщи има колонии на прилепи. В тези случаи се работи върху разрешаване на недоразуменията заедно с органите, отговорни за опазване на природата.

Вие също можете да се включите в опазването на прилепите! Не е нужно да сте учен, за да помогнете, единствено трябва да Ви е грижа за тях. Ако искате да научите повече за тези очарователни летящи бозайници и да бъдете техен защитник, свържете се с местната, регионална или национална група за опазване на прилепите. На www.eurobats.org можете да намерите полезни за целта контакти.

Какво можете да направите за прилепите в ежедневието:

- Помогнете в поддържането на убежищата за прилепите в сгради, дървета и пещери. Може да осигурите нови (къщички за прилепи);
- Не безпокойте прилепите в техните убежища, особено по време на хибернацията и отглеждането на малките;
- Избягвайте използването на пестициди във Вашата градина и препарати за обработка на дървен материал за Вашия покрив. Двете могат да доведат до отравяне на прилепите. Ако е неизбежно, използвайте продукти, които не са вредни за прилепите;
- Споделяйте с други хора факти за очарователния живот на прилепите, за да се разсеят погрешните представи за тях.

Ако откриете бебе прилеп, ранен или мъртъв прилеп се свържете възможно най-скоро с експерт, за да получите информация как да действате.

За контакти:

UNEP / EUROBATS Secretariat
(Секретариат)

Тел.: +49 228 815 2421
Факс: +49 228 815 2445
Уеб-сайт: www.eurobats.org
E-mail: eurobats@eurobats.org

Снимки:

Thomas Stephan, Dimitar Ragyov & NABU

Текст:

EUROBATS Secretariat (Секретариат на Споразумението за опазване на европейските прилепи)

Превод:

Science for Nature Foundation
(Фондация Наука за природата)

EUROBATS

Споразумение за опазване на популациите
на европейските прилепи (UNEP/EUROBATS)

Споразумение за опазване на популациите на европейските прилепи (UNEP/EUROBATS)

Споразумението за опазване на популациите на европейските прилепи е създадено през 1991 г. под егидата на Конвенцията за опазване на мигриращите диви животни

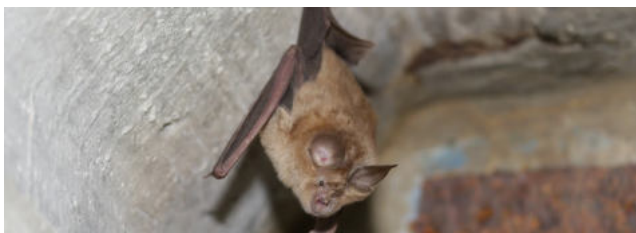
(UNEP/CMS) след установяването на неблагоприятния конзервационен статус на прилепите в Европа. Неговата основна цел е да осигури рамка за страните членки и за тези, които все още не са се присъединили към Сътрудничеството, към една обща цел: опазването на прилепите в цяла Европа.

Страните членки забраняват умишленото залавяне, задържане или убиване на прилепи, освен за изследователски цели, за които се изисква специално разрешение.

Стратегическите цели на Споразумението са установяването на важни обекти за опазването на прилепите, проучване на състоянието на популациите и изследване на моделите на миграция. Въз основа на резултатите от тези мониторингови дейности Споразумението има за цел да разработи и да преразгледа препоръки и насоки по различни теми, които ще се прилагат от страните членки на национално ниво.

Например:

- Методи за мониторинг на прилепи;
- Важни подземни и надземни убежища и местообитания за хранене;
- Устойчиво управление на горите, в които се срещат прилепи;
- Лечебно третиране на дървен материал и антипаразитни лекарства за домашни животни;
- Улавяне и изучаване на прилепи (опръстеняване и маркиране);
- Вятърните турбини и популациите от прилепи;
- Международно сътрудничество между правителства и неправителствени организации;
- Прилепите и izolацията (санирането) на сгради;
- Въздействието на пътищата и други инфраструктури.

Работната програма на Споразумението се преразглежда редовно, например:

План за опазване и управление на прилепите

Планът представя приоритетите за опазване на прилепите и ново издание се разработва през определено време.

Географски обхват на Споразумението

Зоната на Споразумението е разширена през 2010 г. поради факта, че европейските прилепи заемат по-голям регион от по-рано определения. Разширената зона на Споразумението обхваща западния Палеарктичен регион от архипелага Свалбард на север до страните от средиземноморския басейн на юг, включително Северна Африка и Близкия изток. Границата на изток е на 50° географска дължина, а на запад - Азорските острови на 30° географска дължина.

Приложение на Споразумението

В Приложението са изброени видовете прилепи, които се срещат в Европа и които са обхванати от Споразумението. След официално одобрение на новооткрити видове или след преразглеждане на имената на видовете, Приложението съответно се изменя.

Споразумението насърчава инициативи, свързани с обществената осведоменост за опазване на европейските популации от прилепи. Всяка година през лятото се провежда "Международна нощ на прилепите", която се подкрепя от EURO-BATS. Хора от цяла Европа, работещи за опазването на прилепите, организират събития, които дават полезна информация за тях. Тези събития получават огромна реакция от страна на обществото и медиите.

Страни на Споразумението

Срещата на страните:

- е най-висшият орган за вземане на решения в Споразумението (например приема резолюции към Споразумението);
- провежда се на всеки 4 години.

Постоянната комисия:

- е административният орган на Споразумението, който заседава веднъж годишно;
- прави преглед на финансовото състояние и общия бюджет;
- предоставя насоки по други административни насоки, например набиране на персонал за Секретариата.

Консултативната комисия:

- е научен орган на Споразумението, който заседава веднъж годишно;
- оценява данните и обсъжда научни въпроси, свързани с изследването и опазването на прилепите, за да се определят приоритетите за бъдеща работа на Споразумението;
- изготвя проектни решения, които да бъдат приети от следващата среща на страните, например предстоящ план за опазване и управление на прилепите.

Секретариатът на EUROBATS:

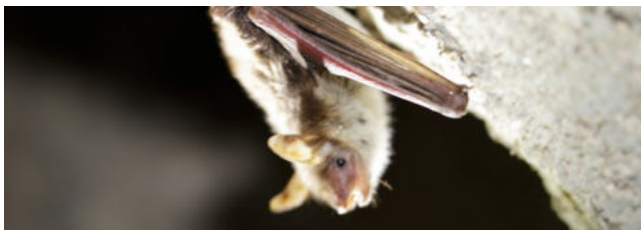
Секретариатът е изпълнителен орган на Споразумението. Той е основан на първата сесия на срещата на страните през 1995 г. и през 1996 г. започва своята работа в Бон, Германия.

Някои от основните му задачи са да координира и организира дейностите на Постоянната комисия и Консултативната комисия, както и да организира заседанието на страните.

Допълнително, Секретариатът предприема инициативи за:

- изпълнение на желани цели;
- привличане на повече държави членки;
- повишаване на обществената информираност;
- обмен на информация и координиране на международните дейности за изследване и мониторинг.

През 2001 г. Споразумението на EUROBATS става част от Програмата на ООН за околната среда (UNEP-United Nations Environment Programme) и става успешен модел за насърчаване на подобни споразумения за опазването на прилепите на други континенти.

ОЧАРОВАТЕЛНИ...

Прилепите населяват Земята през последните 50 милиона години.

Техните летящи форми, които преминават тихо и загадъчно през нощта, са гали начало на всякакви прегразсъдъци и митове от гревни времена.

Те не са нито вампири като граф Дракула, нито живеят по някакъв зловещ начин.

Ще разберете, че те са изключителни животни със забележителни и невероятни характеристики, след като ги опознаете.

Прилепите летят през нощта

Те са единствените бозайници, които имат тънка, еластична крилна мембрана между пръстите и крака, която обуславя тяхната способност за акробатични полети. В тъмнината те се ориентират чрез сложна слухова система, наречена ехолокация. Прилепите излъчват високочестотни повиквания, които не могат да бъдат чути от хората. Тези сигнали се отразяват в околните обекти и това дава информация на прилепите за препятствията и тяхната плячка. Също така помага за избягване на сблъсъци по време на полет и намиране на храна. Някои видове прилепи (като Подковоносите) дори могат да различават различните видове насекоми според честотата на размахване на крилето. Ултразвуковите сигнали на прилепите могат да бъдат чути от хора чрез специално устройство, наречено детектор за прилепи. Нощта е изпълнена със звуци за човек, който има подобен детектор.

Местообитания и социален живот

В зависимост от вида, европейските прилепи могат да бъдат намерени в различни климатични зони и в различни местообитания - гори, влажни зони, открити местности, също така и в селища. Техните убежища са в хралупи или под кората на дърветата, в пещери, изби, тавани и пукнатини на сгради. Те прекарват там деня, спейки надолу с главата.

Прилепите образуват колонии от десетина до няколко хиляди животни. През лятото това поведение е от полза за малките, тъй като те използват топлината от заобикалящите ги индивиди. В края на лятото прилепите се събират на традиционни места за хибернация (зимуване), за да се чифтосат и да запознаят младите индивиди със зимното убежище. След първото застудяване те заемат тези места и остават там през целия студен период.

Прилепите са екологично важни

Те са специализирани в храненето. Цялото въздушно пространство се заема от различни видове прилепи, според техните възможности и ловни навици: от високите върхове на дърветата до ниско над земята, над потоци и езера и около крайречни гори.

В Европа прилепите ловуват насекоми като комари, молци. За да задоволят своите хранителни нужди за една нощ, те трябва да изяждат храна, която е 1/4 до 1/3 от телесното им тегло. Това обяснява защо те са изключително важни брънки в екологичната верига и помагат за предотвратяване на появата на епидемии, причинени от насекоми. Отвъд Европа са познати видове, които са хищни - три вида например се хранят с кръв, а други - с нектар и плодове. Последните имат ключова роля като опрашители, също така разпространяват семена на много растения, които са от съществено значение за хората.

Истински бойци за оцеляване

Прилепите могат да поддържат енергията си ефективно, като забавят своя метаболизъм по време на студените периоди и периодите на недостиг на храна. При хибернация сърдечната честота се забавя от 400 до 10 удара в минута и температурата на тялото спада от 0 до 10 °C. При дълбока хибернация те дори могат да спрат да дишат за повече от един час.

Скорошни наблюдения показват, че някои прилепи могат да живеят до 30 - 40 години.

Мигриращи видове

Един от по-малко известните факти за прилепите е, че те мигрират не просто до следващото поле, гора или плевня. Те извършват миграции по определени миграционни маршрути. Някои видове изминават стотици километри, преминавайки регионални и национални граници.

Настоящи изследвания описват сезонните миграции на прилепите от Североизточна до Южна Европа. Всички прилепи мигрират между техните летни убежища и местата им за зимуване.

За да се ориентират в пространството, те използват разнообразни ориентирни като групи от дървета, реки, редица от сгради, пътища.

Прилепите и биоразнообразието

Различните видове прилепи имат различни нужди, свързани с техните плячка, убежище, климат и местообитание. На места, където всички тези фактори са благоприятни, популациите от прилепи са големи и с голямо разнообразие. Понастоящем, в резултат на неустойчиви човешки дейности, условията на околната среда се влошават. В резултат на това, популациите от прилепи намаляват или дори изчезват, което би могло да повлияе върху цялата екосистема. Следователно, устойчивото управление на земите е от съществено значение за опазване на биологичното разнообразие. Това е особено приложимо за горските екосистеми. В естествените гори или където горските практики са устойчиви, има голям брой насекоми и паяци, които са идеалният източник на храна за прилепите, както и много кълвачи, които създават допълнителни потенциални скривалища. Следователно, основното условие за стабилни или растящи популации от прилепи е здрава и разнообразна околна среда.

Съществуват около 1100 вида прилепи в целия свят. Те са една четвърт от всички бозайници, като в Европа са повече от 40 вида.

Въпреки че нямат много естествени врагове...

..В днешно време те са застрашени от изчезване в много части на света. Някои от тях са вече изчезнали в някои страни.

От средата на XX век се наблюдава драстичен спад на броя на всички европейски прилепи главно поради:

- предразсъдъците на хората срещу прилепите поради ниската информираност;
- промяната и фрагментацията на местообитанията им;
- интензификацията в земеделските и горските практики;
- използването на пестициди в селското стопанство и обработката на дървесината в сградите.

Това на свой ред:

- увеличава човешкия натиск върху някои видове прилепи и техните местообитания;
- води до загуба на традиционните места за убежища;
- води до намаляване на подходящите местообитания и места за хранене и ловуване;
- води до увреждане на прилепите при консумация на отровени насекоми или при контакт с третиран с препарат повърхности.

... И ЗАСТРАШЕНИ

Въпреки факта, че някои видове прилепи са се възстановили от отрицателните тенденции в популацията, през последните десетилетия преките и непреките заплахи за прилепите остават.

Прилепите имат ниско ниво на репродуктивност и продължителност на живот. Намаляването на броя и плътността им се дължи на негативното човешко влияние, като това допълнително намалява способността им да реагират гъвкаво на промените в околната среда.

Следователно, всеки фактор, който може да доведе до смърт на гаген индивид, може да има дълготраен ефект върху популациите на прилепите. Например вятърните турбини застрашават прилепите, ако са поставени в близост до важни места за хранене или известни коридори за миграция. Загълбочени проучвания върху факторите, влияещи върху смъртността им, дават възможност за предвиждане на дългосрочно въздействие върху популациите на прилепите.

